

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ İLE BAZI ÖĞRETMEN ADAYLARININ DUYGUSAL ZEKÂ VE MUTLULUKLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Emre Ozan TINGAZ, Muhsin HAZAR

*Gazi University School of Physical Education and Sport, Ankara, **TURKEY**
emreozan@gazi.edu.tr muhsin@gazi.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Müzik Eğitimi ve Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dallarında öğrenim gören öğrencilerinin duygusal zekâ ve mutluluklarının karşılaştırılmasıdır.

İlişkisel tarama modeli örnek alınarak yapılan çalışmada, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Müzik Eğitimi ve Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dallarında 2013-2014 eğitim öğretim yılları arasında öğrenim gören öğrenciler, örneklem olarak belirlenmiştir. Çalışmaya toplamda 434 öğrenci katılmıştır (N=434). Kız öğrencilerin sayısı (N=308), erkek öğrencilerin sayısı ise (N=124) 'tür.

Çalışmada, üç farklı ölçüm aracı kullanılmıştır. Bunlar; Oxford Mutluluk Ölçeği, Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu'dur.

Araştırmanın sonucuna göre, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin mutluluk ortalama değerleri (114.33±17.53), İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin ortalama değerlerine (107.46±16.88) göre daha yüksektir. Müzik Eğitimi öğrencilerinin duyguları kullanma alt boyut ortalama değerleri (24,07±3,05), Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin ortalamalarından (22,84±3,35) yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal zekâ, Mutluluk, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

THE COMPARISON OF EMOTIONAL INTELLIGENCE AND HAPPINESS OF THE PRESERVICE TEACHERS IN THE DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS TEACHING WITH SOME PRESERVICE TEACHERS IN OTHER DEPARTMENTS

Abstract

The aim of this study is to compare the emotional intelligence and happiness of students who receive education in the departments of physical education and sports teaching, primary school mathematics teaching, music teaching and art teaching.

This study was carried out via using relational screening model. The sample of the study was comprised of the students who received education in the departments of physical education and sports teaching, primary school mathematics teaching, music teaching and art teaching in Gazi University in the academic years of 2013-2014. The population of this study included 434 students in total (N=434). The number of female students is (N=308) while the number of male students is (N=124).

In this study, three different measure tools were used. These are Oxford Happiness Scale, Schutte Emotional Intelligence Scale and Personal Information Form.

According to the result of the study, average of happiness values of the students in the department of physical education and sports teaching (114.33 ± 17.53) was found higher than the average values of the students in the department of primary school mathematics teaching. Average of use of Emotions and Evaluation of Emotions in the students who are in the department of music teaching (24.07 ± 3.05) was found higher than the average values of the students in the department of primary school mathematics teaching.

Key Words: Emotional Intelligence, Happiness, Physical Education and Sports Teaching

1. Giriş

Duygusal zekâ kavramının temel felsefesini duygu ile zekâyı ayrı iki unsur olarak değerlendirmek değil, duygu ve zekâyı birlikte ele almak oluşturmaktadır (Aslan, 2013, s. 5).

Zekâ, bilişsel yeterliklerin ve duygusal özelliklerin anlatımıdır. Buna göre zekâ, bireylerin hayatında seçme, üretme, sınıflama eylemlerini etkileyen ve kaplayan geniş bir kavramdır (Aydın, 2010, s. 246).

“Duygu(emotion) sözcüğünün kökü motere’dir. Latince hareket etmek anlamına gelen fiile ‘e-’ ön eki getirildiğinde anlam uzaklaşmak olur ki bu, her duygunun bir harekete yönelttiği fikrini vermektedir. Duyguların harekete dönüşme durumunu en açık şekilde çocukları ve hayvanları izlerken gözlemleyebiliriz” (Goleman, 1995/2013, s. 32). “Duygular Latince öylesine derinlik ve güce sahip birer etmen olarak görülmüştür ki, ‘mobus anima’ yani ‘bizi harekete geçiren ruh’ olarak tarif edilmişlerdir” (Kılıçarslan, 2010, s. 7).

Mayer ve Salovey’in tanımına göre duygusal zekâ, kendinin ve başkalarının duygularını gözleme, bunlar arasında ayırım yapma ve elde edilen bilgileri düşünce ve davranışlara yön vermede kullanabilme yeteneğini içeren bir sosyal zekâ çeşididir (Mayer ve Salovey, 1993, s. 433).

Mayer ve Salovey 1997 yılında yaptıkları farklı bir çalışmada duygusal zekâ tanımını tekrar gözden geçirerek şu şekilde tanımlamaktadırlar. Duygusal zekâ; duyguları algılama, değerlendirme, düşüncüyü kolaylaştıracak duygular oluşturma, duyguyu ve duygusal bilgiyi anlama, duygusal ve entelektüel büyümeyi desteklemek için duyguları düzenleme yeteneğidir (Mayer ve Salovey, 1997, s. 10).

Literatürde duygusal zekâ ile ilgili görüşler iki farklı model altında incelenmektedir. Bunlar ‘Karma Model’ ve ‘Yetenek Modeli’ dir (Yaylacı, 2008, s. 50-51).

Geleneksel görüşe alternatif olan Karma Model, farklı yaklaşımları bir araya getirdiği için karma görüşler olarak anılmaktadır. Bu model kişisel ve sosyal işlevlerin birlikteliğini, zekâyı, duyguyu, motivasyonu, yaratılış ve kişilik özelliklerini içinde barındırmaktadır (Yaylacı, 2008, s. 50-51). Goleman’ın Modeli, Bar-On’un Modeli, Weisinger’in Modeli ve Cooper-Sawaf’ın Modeli Karma Model için örnek oluşturmaktadır (Aslan, 2013, s. 51).

Bir diğer yaklaşım ise ‘Yetenek Modeli’dir. Bu model duygusal zekâyı, karma modelin içinde yer alan kişilik özelliklerinin çoğunun dışında tutarak, daha dar kapsamlı ele almaktadır (Yaylacı, 2008, s. 51). Bu model duygusal zekâyı bir yetenekler grubu olarak tanımlamaktadır. Duygulardan faydalanarak mantık yürütmenin önemi üzerinde durmaktadır. Mayer ve Salovey bu model için örnek oluşturmaktadır (Kılıçarslan, 2010, s. 33).

Yunanca Eudaimonia kavramıyla başlayan mutluluğun tarihi, Platon ile ön plana çıkar. Eudaimonia, kelime anlamı olarak, hayatın kusursuz şekilde devam etmesidir. Platon ise mutluluğun, üç farklı alanın birleşmesinden meydana geldiğini öne sürer. Bunlar; fiziksel arzular, ruhsal ihtiyaçlar ve akıldır. Platon’un öğrencisi olan Aristoteles’e göre ise mutluluk, erdeme ve mükemmel bir karaktere ulaşmayla gerçekleşmektedir. Mutluluk anlık duygulardan çok hayat boyu ulaşılmaya çalışılan bir erdemdir. Epikür ise mutluluğu, hazlarla baş ederek huzura kavuşmak olarak nitelemiştir (Marar, 2003/2004, s. 17-18). Zevkler, hazlar insan beyninin doğal donanımlarındandır. Hepimizin içinde olan yeti ise yaşama zevkidir (Klein, 2002/2004, s. 269). Zevkler, filozofların deyişiyle, “ham duygular”, sevinç, heyecan, canlılık ve rahattır. Zevkler geçicidir. Hazlar ise çok daha kapsamlıdır ve bizi baştan

aşağıya kaplar (Seligman, 2002/2007, s. 115). Eudaimonist gelenek, antikçağ düşünürleri için köprü niteliğindedir. Bu gelenekte, birinin mutlu olarak nitelenmesi, o kişinin ahlaki olarak kabul edilmesiydi (Marar, 2003/2004, s. 18-19).

Mutluluk tanımı basit olarak görünmesine rağmen, oldukça geniş ve açıklaması da bir hayli zordur. Oxford İngilizce Sözlüğü'nde mutluluk kavramının kökü "tesadüf" anlamına gelen "happen" ve "happenstance" olarak geçmektedir. Genel mutluluk tanımlarına bakıldığında, hoşnut olma ve iyilik durumları karşımıza çıkmaktadır. Günlük hayatımızda ise mutluluk yerine, neşe, huzur, heyecan ve memnun olma gibi sözcükler de kullanabiliyoruz. Bu sözcükler, mutluluğun anlamını yansıtıyor gibi görünse de, tam olarak mutluluk kavramını karşılamamaktadır. Kimi sözcükler mutluluk anlamını çağırırsa da, eş anlamlısı yoktur (Marar, 2003/2004, s. 15-16).

2. Materyal ve Metot

Araştırma, genel tarama modellerinden, ilişkisel tarama modeli örnek alınarak yapılmıştır. "Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır"(Karasar, 2000, s. 77). "İlişkisel tarama modelleri, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir" (Karasar, 2000, s. 81).

Araştırmanın evrenini, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören toplamda 1254 öğrenci oluşturmaktadır. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğrenci sayısı toplamda 309'dur. Bunların 243'ü kız, 66'sı erkektir. Müzik Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğrencilerin sayısı toplamda 244'tür. Bunların 162'si kız, 82'si ise erkektir. İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrenci sayısı toplamda 372'dir. Bunların 319'u kız, 53'ü erkektir. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrenci sayısı toplamda 329'dur. Bunların 122'si kız, 207 si erkektir.

Araştırmanın örneklemini ise, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Resim-İş Eğitimi, Müzik Eğitimi ve İlköğretim Matematik öğretmenliği bölümlerinde 2013-2014 yılları arasında öğrenim gören 2. ve 3. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya toplamda 434 öğrenci katılmıştır (N=434). Kız öğrencilerin sayısı (N=308), erkek öğrencilerin sayısı ise (N=124) 'tür.

Bu çalışmada, üç farklı ölçüm aracından yardım alınmıştır. Bunlar; Oxford Mutluluk Ölçeği, Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu'dur. Oxford Mutluluk Ölçeği'nin orijinali Hills ve Argyle (2002) tarafından geliştirilmiş, Türkçe formu ölçüm geçerliği ve güvenilirliği ise Doğan ve Sapmaz (2012) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0,91 olarak tespit edilmiştir. 28 maddeden oluşmaktadır ve 6'lı likert tipi (1- Hiç Katılmıyorum, 2- Çoğunlukla Katılmıyorum, 3- Biraz Katılıyorum, 4- Katılıyorum, 5- Çoğunlukla Katılıyorum, 6- Tamamen Katılıyorum), tek faktörlü yapıya sahip bir ölçektir.

Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği'nin orijinali Schutte, Malouff, Hall, Haggerty, Cooper, Golden ve Dornheim (1998) tarafından, 33 madde olarak geliştirilmiş. Daha sonra Austin, Saklofese, Huang ve McKenney (2004) tarafından 41 madde olarak yeniden düzenlenmiştir

(Tutar, Tok ve Salotukoğlu, 2011, s. 327'deki alıntı). Bu ölçeğin Türkçe uyarlaması, ölçüm geçerliği ve güvenirliliği ise, Tatar, Tok ve Saltukoğlu (2011) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı bütünü için 0,82, alt boyutları için ise 0,75, 0,39 ve 0,76 olarak tespit edilmiştir. 41 maddeden oluşmaktadır ve 5'li likert tipi (1- Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3- Fikrim Yok, 4- Katılıyorum, 5- Kesinlikle Katılıyorum) bir ölçektir. Ölçek üç faktörlü bir yapıya sahiptir. Bunlar; İyimserlik/Ruh Halinin Düzenlenmesi, Duyguların Kullanımı ve Duyguların Değerlendirilmesi olarak tanımlanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu ise literatür taraması yapılarak araştırmacı tarafından yapılmış ve konuyla ilişkilendirilecek demografik bilgileri içermektedir. Kişisel bilgi formunda; cinsiyet, yaş, ailenin gelir durumu, en uzun kalınan yerleşim birimi, bölüm, annenin eğitim durumu ve babanın eğitim durumu demografik bilgileri yer almaktadır.

3. Bulgular

Araştırma süresince elde edilen veriler, SPSS 16.0 (The Statistical Package For The Social Sciences) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. İlişkisiz örneklem için Tek Faktörlü Varyans Analizi kullanılmıştır. İlişkisiz üç ya da daha çok örneklem ortalaması arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla One-Way ANOVA kullanılmıştır. İlişkisiz iki örneklem ortalaması arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla Independent Samples T-Test kullanılmıştır.

Çalışmada, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Resim-İş Eğitimi, Müzik Eğitimi ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin duygusal zekâ ve mutluluklarının karşılaştırılmıştır. Bununla birlikte, bazı demografik değişkelere göre Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin, duygusal zekâ ve mutlulukları araştırılmıştır.

Tablo 1. Bölümlerin Mutluluk Ortalama Değerleri

	N	Ortalama	SS
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	103	114,33	17,53
Resim-İş Eğitimi	107	109,56	19,14
Müzik Eğitimi	112	111,52	18,53
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	108	107,46	16,88
Toplam	430	110,686	18,16158

Tablo 1'de bölümler arası mutluluk değerlerinin biri birine yakın olmasına karşılık en yüksek BESÖ $X=(114,33\pm 17,53)$, en düşük İMÖ $X=(107,46\pm 16,88)$ olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Bölümlerin Mutluluk Ortalama Değerlerinin Karşılaştırılması

	Varyansın	Kareler	Serbestlik	Kareler	F	P	Anlamlı Fark
	Kaynağı	Toplamı	Derecesi	Ortalaması			
BESÖ-RİE	Gruplar Arası	2702,67	3	900,89	2,77	0,04	BESÖ
ME - İMÖ	Grup İçi	138799,95	426	325,82			İMÖ

Tablo 2’de Bölümlerin ölçeğine ait görüşlerin farklılık gösterip göstermediğine bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($F(3,426)=2,77$; $p=0,04<0,05$). Bu çözümleme sonucunda gruplar arasında beliren anlamlı farkın kaynağını belirlemek amacıyla, post-hoc test istatistikleri uygulanmıştır (Tukey HSD).

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin ortalaması ($114,33\pm 17,53$), ilköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin ortalamalarından ($107,46\pm 16,88$) yüksektir.

Tablo 3. Bölüme Göre Duyguların Kullanılması Alt Ölçeği Ortalama Değerleri

	N	Ortalama	SS
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	103	22,84	3,35
Resim-İş Eğitimi	107	23,14	3,14
Müzik Eğitimi	112	24,07	3,05
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	108	23,94	2,74
Toplam	430	23,51	3,11

Tablo 3’te İlköğretim Matematik Öğretmenliği öğrencilerinin ortalaması ($23,94\pm 2,74$), Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin ortalamalarından ($22,84\pm 3,35$) yüksektir. Müzik Eğitimi öğrencilerinin ortalaması ($24,07\pm 3,05$), Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin ortalamalarından ($22,84\pm 3,35$) yüksektir.

Tablo 4. Bölüme Göre Duyguların Kullanılması Alt Ölçeği Ortalama Değerlerinin Karşılaştırılması

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	P	Fark
BESÖ- RİE	Gruplar Arası	116,39	3,00	38,8	4,1	0,007	BSÖ- İMÖ
ME-İMÖ	Grup İçi	4025,06	426,00	9,44			BSÖ- ME

Tablo 4'te bölüme göre Duyguların Kullanılması Alt Ölçeğine ait görüşlerin farklılık gösterip göstermediğine bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($F(3,42)=4,10$; $p=0,007<0,05$). Bu çözümleme sonucunda gruplar arasında beliren anlamlı farkın kaynağını belirlemek amacıyla, post-hoc test istatistikleri uygulanmıştır (Tukey HSD).

Tablo 5. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencileri İçin Yaşa Göre Mutluluk Ortalama Değerlerinin Karşılaştırılması

Yaş	N	Ortalama	SS	SD	t	p
18-22	73	113,05	17,28	101	-1,15	0,25
22+	30	117,43	18,03			

Yaş, 16-18, 18-22 ve 22+ olarak gruplanmış olmasına rağmen Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğrencileri sadece 18-22 ve 22+ yaş gruplarındadırlar.

Tablo 5'te Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinde yaşa göre Oxford Mutluluk Ölçeğine ait görüşlerin farklılık gösterip göstermediğine bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($t_{(101)}=-1,15$; $p=0,25>0,05$). Ancak, 22+ yaş grubu öğrencilerin mutluluk ortalama değerleri ($117,43\pm 18,03$), 18-22 yaş grubu öğrencilerin mutluluk ortalama değerlerine ($113,05\pm 17,28$) göre daha yüksektir.

Tablo 6. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencileri İçin Cinsiyete Göre Mutluluk Ortalama Değerlerinin Karşılaştırılması

Cinsiyet	N	Ortalama	SS	SD	t	P
Kız	52	115,46	17,2	101	0,66	0,51
Erkek	51	113,18	17,96			

Tablo 6’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin cinsiyete göre Oxford Mutluluk Ölçeğine ait görüşlerin farklılık gösterip göstermediğine bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($t_{(101)}=-0,66$; $p=0,51>0,05$).

Tablo 7. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencileri İçin Aile Gelir Durumuna Göre Mutluluk Ortalama Değerleri

Gelir Düzeyi	N	Ortalama	SS
0-1000 TL	11	117,64	15,05
1001 – 3000 TL	62	114,55	18,72
3001 TL +	30	112,67	16,07
Toplam	103	114,33	17,53

Tablo 7’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin mutluluk değerlerinin biri birine yakın olmasına karşılık en yüksek 0-1000 TL $X=117,64\pm 15,05$, en düşük 3000+ $X=112,67\pm 16,07$ olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencileri İçin Aile Gelir Durumuna Göre Mutluluk Ortalama Değerlerinin Karşılaştırması

Gelir Düzeyi	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	P
0-1000 TL						
1001 – 3000 TL	Gruplar Arası	206,21	2	103,11	0,33	0,72
3001 TL +	Grup İçi	31140,57	100	311,41		

Tablo 8’de 0-1000 TL grubunun kişi sayısı ($n=11<15$) olduğundan normallik varsayımını sağlayıp sağlamadığı Shapiro-Wilk testi ile test edilmiş dağılımın normal olduğu bulunmuştur ($p=0,96 >0,05$). Tek yönlü varyans analizi (One way ANOVA) bu işlemlerden sonra gerçekleştirilmiştir. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin gelir durumuna göre Oxford Mutluluk Ölçeğine ait görüşlerin farklılık gösterip göstermediğine bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($F(2,100)=0,33$; $p=0,72>0,05$).

4. Tartışma ve Sonuç

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Resim-İş Eğitimi, Müzik Eğitimi ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin mutlulukları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin mutluluk ortalama değerleri (114,33±17,53), İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin ortalama değerlerine (107,46±16,88) göre daha yüksektir. Bölüme göre, duygusal zekânın alt boyutu olan, Duyguların Kullanılması faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır. İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin Duyguları Kullanma alt boyutu ortalamaları (23,94±2,74), Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilere (22,84±3,35) göre daha yüksektir. Bununla birlikte, Müzik Eğitimi'nde öğrenim gören öğrencilerin duyguları kullanma alt boyutu ortalamaları (24,07±3,05), Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilere (22,84±3,35) göre daha yüksektir. Bölümlere göre, İyimsizlik/Ruh Halinin Düzenlenmesi ($F(3,426)=0,76$; $p=0,52>0,05$) alt boyutu ve Duyguların Değerlendirilmesi ($F(3,426)=1,75$; $p=0,16>0,05$) alt boyutu farklılaşmamaktadır. Bununla birlikte, Resim-İş Eğitimi'nde öğrenim gören öğrencilerin, İyimsizlik/Ruh halinin düzenlenmesi alt boyutu ortalama değerleri (46,49±6,21), diğer bölümlere göre daha yüksektir. Duyguların Değerlendirilmesi alt boyutunda ise, Müzik Eğitimi'nde öğrenim gören öğrencilerin ortalama değerleri (36,79±5,47) diğer bölümlere göre daha yüksektir. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin mutlulukları yaşa göre farklılaşmamaktadır ($t_{(101)}=-1,15$; $p=0,25>0,05$). Ancak, 22+ yaş grubu öğrencilerin mutluluk ortalama değerleri (117,43±18,03), 18-22 yaş grubu öğrencilerin mutluluk ortalama değerlerine (113,05±17,28) göre daha yüksektir. Şentürk (2011), yaptığı bir yüksek lisans tezinde, 18-24 yaş aralığındaki bireylerin daha mutlu olduğu sonucuna varmıştır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin yaşa göre, İyimsizlik/Ruh Hali ($t_{(101)}=-0,37$; $p=0,71>0,05$), Duyguların Kullanılması ($t_{(101)}=1,50$; $p=0,14>0,05$) ve Duyguların Değerlendirilmesi ($t_{(101)}=-0,44$; $p=0,66>0,05$) alt boyutları ortalamaları farklılaşmamaktadır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin mutlulukları cinsiyete göre farklılaşmamaktadır ($t_{(101)}=-0,66$; $p=0,51>0,05$). Ancak, cinsiyete göre kızların mutluluk ortalamaları (115,46±17,2), erkek öğrencilerden (113,18±17,2) daha yüksektir. Bu bulguyu destekler nitelikte Aydemir (2008), yaptığı bir çalışmada cinsiyet faktörünün mutluluk düzeyine herhangi bir etkisinin olmadığını belirtmiştir. Ancak, Gökdemir-Dumludağ (2011) ise bu bulgudan farklı olarak, yaptığı çalışmada, Hollanda'da yaşayan Türkler için, kadınların erkeklerden daha mutlu olduğunu belirtmiştir. Gökdemir-Dumludağ'ın (2011) bulgularını destekler nitelikte, Atay (2012), kadın olmanın mutluluğa katkı sağladığını vurgulamıştır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin cinsiyete göre, İyimsizlik/Ruh Hali ($t_{(101)}=0,36$; $p=0,72>0,05$), Duyguların Kullanılması ($t_{(101)}=1,45$; $p=0,15>0,05$) ve Duyguların Değerlendirilmesi ($t_{(101)}=0,906$; $p=0,367>0,05$) alt boyutları ortalamaları farklılaşmamaktadır. Bu bulguyla ilişkili olarak, Keskin (2010), yaptığı bir yüksek lisans tezinde, duygusal zekânın cinsiyete göre farklılaşmadığını, sadece kız öğrencilerin empatik olma alt boyutundan aldıkları puanın erkeklerden daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Certel, Çatıkkaş ve Yalçınkaya (2011) ise yaptıkları bir çalışmada duygusal zekâ düzeyinin toplamda ve genel ruh hali alt boyutunda cinsiyet faktörünün etkili olmadığını belirtmişler ve sadece stres yönetimi boyutunda kızlar lehine anlamlı bir farklılık tespit etmişlerdir. Bulguyla aynı

doğrultuda, Taşkın (2008), yaptığı bir yüksek lisans tezinde duygusal zekâ alt boyutlarından kişisel beceriler ve uyumluluk faktörlerinde erkekler ve kadınlar arasında anlamlı bir fark olmadığını belirtmiştir. Ancak Yüksek lisans çalışmasında Kızıl (2012), kızların duygusal zekâ toplam puanının erkeklerden daha yüksek olduğunu belirterek, duygusal zekâ alt boyutlarından kendi duygularını anlama, karşısındakinin duygularını anlama ve kendi duygularını yönetme faktörleri açısından kadınların erkeklere göre daha yüksek puan aldığı sonucuna ulaşmıştır. Yurdakavuştu (2012) ise yaptığı bir çalışmada, kızların duyguları yönetme düzeylerinin erkeklerden daha yüksek olduğunu vurgulamıştır. Bender (2006), duygusal zekâ alt boyutlarından olan kişiler arası duygusal zekâ faktörünün cinsiyete göre farklılaştığını belirtmiştir. Bununla birlikte, kız öğrencilerin kişiler arası duygusal zekâ puanlarının, erkek öğrencilerden daha yüksek olduğunun tespit etmiştir. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin baba eğitim durumuna göre, İyimserlik/Ruh Hali ($F(3,97) = 0,25; p = 0,86 > 0,05$), Duyguların Kullanılması ($F(3,97) = 1,98; p = 0,12 > 0,05$) ve Duyguların Değerlendirilmesi ($F(3,97) = 1,64; p = 0,19 > 0,05$) alt boyutları ortalamaları farklılaşmamaktadır. Bu bulguyla ilişkili olarak Certel, Çatıkkaş ve Yalçınkaya (2011), yaptıkları çalışmada baba eğitim düzeyinin duygusal zekâ toplam puanı ve duygusal zekânın alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna varmışlardır. Bender (2006), çalışmasında toplam duygusal zekâ düzeyi ile babanın eğitim durumu arasında anlamlı bir ilişki olmadığını saptamıştır. Ancak yaptığı bir çalışmada Keskin (2010), babanın eğitim durumuna göre duygusal zekâ düzeyinin farklılaştığını belirtmiştir. Babanın eğitim düzeyine göre duygusal zekânın farklılaştığını belirten Yurdakavuştu (2012), en yüksek duygusal zekâyâ sahip bireylerin babalarının lise mezunu olduğu, en düşük duygusal zekâyâ sahip bireylerin babalarının ise okula gitmeyen grupta olduğunu tespit etmiştir. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin, ailelerinin aylık gelir durumuna göre mutluluk ortalama değerleri ($F(2,100) = 0,33; p = 0,72 > 0,05$) değişmemektedir. Ancak, aylık aile geliri, 0-1000 TL grubuna giren bireylerin mutluluk ortalama değerleri ($47,18 \pm 4,49$), aylık aile geliri 1001-3000 ($46,69 \pm 6,24$) ve 3000+ ($45,57 \pm 6,52$) grubuna dahil olan öğrencilerin mutluluk ortalama değerlerinden daha yüksektir. Şentürk (2011), gelir düzeyine bağlı olarak mutluluk düzeyinin arttığını tespit etmiştir. Habibzadeh ve Allahvirdiyani (2011), yaptıkları bir çalışmada gelir durumunun mutluluğu etkilemediğini belirtmişlerdir. Atay (2012) ise çalışmasında yüksek gelir düzeyinin mutluluğu olumlu yönde etkilediğini tespit etmiştir. Aydemir (2008) çalışmasında gelir durumu çok iyi olanların, diğerlerine göre daha mutlu oldukları sonucuna varmıştır.

KAYNAKLAR

- Aslan, Ş. (2013). *Duygusal zekâ dönüştürücü ve etkileşimci liderlik*. Konya: Eğitim Kitapevi Yayınları.
- Atay, B. (2012). *Happiness in east europe in comparison with turkey* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aydemir, R. E. (2008). *Dindarlık ve Mutluluk İlişkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Aydın, A. (2010). *Eğitim psikolojisi gelişim, öğrenme, öğretim*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bender, M. T. (2006). *Resim-İş eğitimi öğrencilerinde duygusal zekâ ve yaratıcılık ilişkileri* (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Certel, Z., Çatıkkaş, F. ve Yalçınkaya, M. (2011). Beden eğitimi öğretmen adaylarının duygusal zekâ ile eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1): 74-81.
- Goleman, D. (2013). *Duygusal zekâ neden ıq'dan daha önemlidir?* (B. S. Yüksel, Çev.). İstanbul: Varlık Yayınları. (Eserin aslı 1995'te yayımlanmıştır).
- Gökdemir-Dumludağ, Ö. (2011). *Mutluluk ve iktisadi parametreler üzerine bir inceleme* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Habibzadeh, S. and Allahviridiyani, K. (2011). Effects of economic and non economic factors on happiness on primary school teachers and Urmia University professors. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 30, 2050-2051.
- Karsar, N. (2000). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Keskin, D.D. (2010). *Hemşirelik yüksekokulu birinci sınıf öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleri ile empati becerileri arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kılıçaraslan, F. (2010). *10 adımda duygusal zekâ*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kızıllı, Z. (2012). *Eğitim bilimleri fakültesi öğrencilerinin duygusal zekâlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Klein, S. (2004). *Mutluluğun formülü*. (O. Duman, Çev.). Ankara: Arkadaş Yayınevi. (Eserin aslı 2002'de yayımlanmıştır).
- Marar, Z. (2004). *Mutluluk paradoksu*. (S. Çağlayan, Çev.). İstanbul: Kitap Yayınevi. (Eserin aslı 2003'te yayımlanmıştır).
- Mayer, J. D. and Salovey, P. (1993). The intelligence of emotional intelligence. *Intelligence*, 17(4), 433-442.
http://www.unh.edu/emotional_intelligence/EI%20Assets/Reprints...EI%20Proper/EI1993%20Editorial%20on%20EI%20in%20Intelligence.pdf (14 Kasım 2013 tarihinde alınmıştır).

Mayer, J. D. and Salovey, P. (1997). Emotional development and emotional intelligence. New York: Basic Books.

Seligman, M. E. P. (2004). Gerçek mutluluk. (S. Kunt Akbaş, Çev.). Ankara: HYB Basım Yayın. (Eserin aslı 2002'de yayımlanmıştır).

Şentürk, E. (2011). *Mutluluk düzeyinin sosyo-demografik özelliklerle lojistik regrasyon analizi aracılığıyla incelenmesi ve Türkiye için bir uygulama* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Taşkın, A. K. (2008). *Beden eğitimi öğrencilerinde duygusal zekâ düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Yaylacı, G.Ö. (2008). *Kariyer yaşamında duygusal zekâ ve iletişim yeteneği*. İstanbul: Hayat Yayınları.

Yurdakavuştu, Y. (2012). *İlköğretim öğrencilerinde duygusal zekâ ve sosyal beceri düzeyi*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.